

Jätetaksaluonnoksista annettu mielipide vastineineen

Suonenjoen omakotiyhdistys ry 8.11.2021

Jätetaksan korotukset 01.01.2022

Lehtitietojen mukaan jätemaksuihin on suunnitteilla korotuksia 01.01.2022 alkaen alueellamme.

Olemme seuranneet huolestuneina asumiseen liittyvien maksujen korotuksia erityisesti tällä hetkellä, kun lämmityskulut ovat rajussa nousussa energian hintojen noustessa poikkeuksellisen paljon.

Haluamme esittää, että jätemaksujen korotuksista luovutaan 01.01.2022 tai siirretään tuonnemmaksi seuraavin perustein:

Savo-Pielisen jätelautakunnan kokoustiedote 03.06.2021. ”Jätelautakunnan päätöksen mukaan jätehuolto-määräyksiä, taksaa ja palvelutasoa päivitetään loppuvuoden 2021 ja vuoden 2022 aikana. Kuntalaisia kuul- laan muutoksia tehtäessä.” Em. suora lainaus osoittaa, että kokonaistarkastelu on kesken ja olisi järkevää siirtää taksamuutokset kunnes päivitys on tehty.

Savo-Pielisen alueella jätetaksan perusmaksut ovat korkeimmat tällä hetkellä verrattuna lähialueisiin. Esi- merkkinä vakituinen asunto, sekajäte.

Savo-Pielinen	39,25 eur
Joensuun alue	25,35–28,00 eur
Jyväskylän seutu	37,20 eur

Joensuun alueella ei tiedossa korotusta 01.01.2022 ja Jyväskylän seudulla esitetty ettei koroteta perusmak- sua 01.01.2022.

Tyhjennysmaksujen osalta vertailu on vaikeampaa, koska hinnat vaihtelevat kunnittain paitsi Joensuun alu- eella, missä tyhjennyshinnat ovat samat mukana olevissa kunnissa. Esimerkkinä voimme kuitenkin mainita, että Kuopion, Siilinjärven ja Pieksämäen tyhjennysmaksu on halvin 4,44 eur/kerta ja muiden Savo-Pielisen kuntien kallein 5,85 eur/kerta. Jyväskylän ja Joensuun seudun taksat asettuvat näiden väliin. Vertailuhin- tana käytetty 140 ltr astiaa.

Esim. Suonenjoella ja Rautalammilla tyhjennyshinta on yli 30 % kalliimpi kuin Pieksämäellä, Siilinjärvellä ja Kuopiossa. Jyväskylän seudulla suurin hintaero on reilusti alle 20 %.

Yhteenvedona haluamme mainita, että jätetaksat nousivat tämän vuoden alussa. Niiden korkean tason ja kuntien välillä olevien suurten hintaerojen vuoksi tulee tutkia miten hintojen nousua voidaan hillitä. Taksa- rakennetta tulee tarkastella myös tasavertaisuuden kannalta ja pienentää kuntien välisiä suuria taksaeroja. Kuopioon on yhdistynyt useita maaseutumaisia kuntia, joiden jäteastioiden tyhjennysmaksut menevät Kuo- pion taksalla, joka on huomattavasti edullisempi kuin esim. Suonenjoella ja Rautalammilla. Herääkin kysy- mys onko tämänhetkinen kuntajaottelu ja hinnoittelu oikeudenmukainen.

Suonenjoella 08.11.2021
Suonenjoen omakotiyhdistys ry

Jätehuollon viranomaispalvelujen vastine mielipiteeseen

On ymmärrettävää, että asumisen kustannusten yleinen nousu huolettaa asuinkiinteistöillä. Jätehuoltoviranomainen ei voi kuitenkaan ottaa omassa päätöksenteossään huomioon sitä, millaisia hintamuutoksia muihin asumisen palveluihin kuin jätehuoltopalveluihin on tehty. Jätelain mukaisesti kaikki kunnallisen jätehuollon kustannukset on katettava jätemaksuilla. Nämä maksut käytetään kuitenkin kokonaisuudessaan jätehuoltoon toteuttamiseen ja kehittämiseen alueella eli kunnallinen jäteyhtiö, Jätekuikko, ei jaa osinkoa omistajakunnilleen.

Jätelautakunta ei voi laillisesti hyväksyä taksaa, jolla ei katettaisi kunnallisen jäteyhtiön toimintaa jätelain, yhtiöjärjestyksen ja osakassopimuksen nojalla. Maksujen korotukset perustuvat selkeisiin lainsäädännön mukanaan tuomiin toimintaympäristömuutoksiin ja kustannusten nousuun, eikä korotuksista luopumiselle ole perusteita. Niin pitkään kuin uudet jätehuoltomääräykset, jätepoliittinen ohjelma ja palvelutaso hyväksytään, noudatetaan aikaisempia päätöksiä. Siksi vuonna 2022 tehtävä kokonaistarkastelu ei ole peruste lykätä maksu- korotuksia, kun jätehuoltopalvelujen kustannukset ovat väistämättä kasvamassa.

Savo-Pielisen jätelautakunnan alueella perusmaksulla katetaan mm. kaikkien kotitalouksien käytössä oleva palveluverkosto, neuvonta ja viestintä sekä jätehuollon viranomaispalvelut. Vakituksilla asunnoilla on käytössä kaksi erisuuruista perusmaksua. Pienemmän perusmaksun saa, jos kiinteistöllä erilliskerätään tai kompostoidaan biojätteet, ja tästä on ilmoitettu jätehuoltomääräysten mukaisesti jäteyhtiölle. Suurempi perusmaksu määräytyy, jos kiinteistöllä ei lajitella biojätettä. Tänä vuonna pienemmän perusmaksun suuruus on 19,95 euroa, mikä on pienempi kuin Joensuun tai Jyväskylän alueen perusmaksu. Korkeampi perusmaksu on 39,25 euroa, joka taas on korkeampi kuin lähialueiden perusmaksu. Asiakas voi itse vaikuttaa perusmaksun suuruuteen. Kannustimen poistamista perusmaksusta ei ole katsottu perustelluksi, koska se nostaisi perusmaksua niillä kiinteistöillä, jotka lajittelevat biojätteen ja laskisi maksua niillä, jotka eivät lajittelua hoida.

Nykyisessä jätetaksassa on lähtökohtana se, että jätehuollossa yhteistyötä tekeviin tämän alueen kuntiin on hyväksytty suurelta osin sama taksa, joten esimerkiksi perusmaksut ja aluekeräyspisteiden käyttömaksut ovat yhtenäiset kaikissa kunnissa. Jäteastiatyhjennyksille on sen sijaan käytössä kaksi eri hinta-alueita.

Jäteastiatyhjennysten hinta-alueet perustuvat jätelautakunnan vuonna 2016 tekemään päätökseen, jolla hinta-alueita muutettiin vuodelle 2017. Tuolloin hintoja yhtenäistettiin ja päätettiin kahden eri hinta-alueen käyttöönotosta aikaisemman kolmen hinta-alueen sijasta. Tuolloin Kuopio yhdistettiin yhdeksi hinta-alueeksi Siilinjärven ja Pieksämäen kanssa mm. Kuopio-Juankoski-kuntaliitoksen ja Pieksämäen jätteenkuljetuksissa tapahtuneiden muutosten myötä. Tuolloin kuljetushinnan osuus jäteastian tyhjennyshinnasta nousi Kuopiossa, mutta pysyi Sisä-Savon kunnissa ennallaan.

Jätelautakunnan päätös hinta-alueista perustui Jätekuikon antamiin tietoihin kilpailutettujen kuljetushintojen eroista eri alueilla eli siihen, millaiset kuljetushinnat urakoitsijoilta oli saatu kilpailutuksissa. Jätteenkuljetukset on kilpailutettu alueella Jätekuikon toimesta mahdollisimman tehokkaina ja toimivina, pääosin ylikunnallisina kokonaisuuksina, joissa on otettu huomioon, että kaiken kokoiset yritykset voivat tarjouskilpailuihin osallistua.

Kuopion, Siilinjärven ja Pieksämäen alueella kilpailutetut kuljetushinnat ovat muita alueita alhaisemmat. Siihen, millaiset kuljetushinnat ovat, vaikuttavat mm. jätteen haltijoiden ja kuljetettavan jätteen määrä, keräyspaikkojen väliset välimatkat ja jätteen vastaanottoaika.

Vaikka Kuopioon on liittynyt useita maaseutumaisia kuntia, on Kuopion keskeisen kaupunkialueen tiiviin asukaskeskittymän jätehuolto niin merkittävästi edullisempaa toteuttaa, että se painaa koko kunnan alueen hintaa alas. Yhden kunnan sisällä on oltava samat hinnat, mutta eri kuntien välillä hintaeroja voi olla.

Sisä-Savon kunnat sisältyvät pääosin Jätekkon läntiseen kilpailutusalueeseen, johon kuuluu Tervo, Vesanto, Rautalampi, Konnevesi ja osioita Kuopion läntisistä osista. Kuopion keskeisen kaupunkialueen jätteenkuljetukset on kilpailutettu omana kokonaisuutenaan. Jäteastiatyhjennysten volyymistä ja asutuksen tiiviiden eroista kertoo se, että yksin Kuopion keskeisen kaupunkialueen sekajätteen kuljetuksia hoidetaan viidellä jäteautolla, kun taas läntisen alueen useita kuntia kattavan alueen sekajätteen kuljetuksia hoitaa kaksi jäteautoa.

Jäteastian tyhjennyshintojen kuljetusosuuteen ei ole tehty muutoksia vuoden 2017 tehdyn uudistuksen jälkeen, koska Jätekkon antamien tietojen mukaan aikaisemmat kuljetushinnat ovat riittäneet kattamaan kuljetuskustannukset tähän saakka. Nyt kuljetushinnan osuutta esitetään korotettavaksi, koska kuljetusindeksi nousee eli jätteenkuljetuksista urakoitsijoilla maksettavat hinnat nousevat.

Myös lähialueella eli Joensuun ja Jyväskylän alueilla on tulossa korotuksia jätemaksuihin. Jyväskylässä jäteastiatyhjennysten hinnat nousevat kuljetuskustannusten nousun vuoksi; siellä kuljetusosuuden muutos on noin 9 %. Joensuussa jäteastiatyhjennysmaksut ovat nousussa siten, että kuljetusosuuden muutos on vajaa 6 %. Jätehuoltokustannusten nousu on vietävä taksaan, jotta kaikki kustannukset voidaan kattaa jätelain mukaisesti jätemaksuilla.

Hintojen vertailu lähialueiden kanssa on sikäli haastavaa, että eri alueilla on erilainen palvelu- ja taksarakenne. Jonkinlaista suunta-antavaa vertailua voidaan tehdä toki tehdä. Tätä varten liitteenä on yhteenveto vuoden 2022 taksaluonnosten mukaisista hinnoista Savo-Pielisen jätelautakunnan sekä Joensuun ja Jyväskylän alueellisten jätelautakuntien alueilla. Kun eri alueiden hintoja vertaillaan, on otettava huomioon, mitä palveluja maksuilla katetaan. Savo-Pielisen jätelautakunnan ja Joensuun alueellisen jätelautakunnan alueella jäteastioiden tyhjennyshintaan sisältyy astiapalvelu, mikä tarkoittaa sitä, että jäteyhtiö järjestää jätehuoltoon liittyville kiinteistöille jäteastiat ja niiden toimituksen kiinteistölle, ja uusii rikkoutuneet jäteastiat. Jyväskylän seudulla jokainen kiinteistön haltija hankkii ja kustantaa jäteastiat itse.

Jätehuoltomääräysten, palvelutason ja taksan kokonaistarkastelu tehdään ensi vuoden aikana. Tuolloin on tärkeää linjata, miten kattavat jätehuoltopalvelut Savo-Pielisen jätelautakunnan alueella halutaan ottaa huomioon se, että palvelujen parannukset vaikuttavat väistämättä jätemaksuihin. Samalla voidaan arvioida myös se, tehdäänkö hinta-alueiden määrään tai periaatteisiin muutoksia vai yhtenäistetäänkö hinnat jopa kokonaan ottaen huomioon jätteenkuljetuksissa tapahtuneet ja tulevaisuudessa tapahtuvat muutokset. Hinta-alueiden yhteydessä on tarkasteltava myös maksujen kohdentuminen eri asiakasryhmille. Näin voidaan arvioida mahdollisten muutosten kokonaisvaikutukset kullekin asiakasryhmälle eri kunnissa.

Jätetaksaluonnosten 2022 mukaiset jätemaksut Savo-Pielisen, Joensuun ja Jyväskylän alueellisten jätelautakuntien alueella*

Perusmaksut	Savo-Pielisen alue	Jyväskylän alue	Joensuun alue
Kiinteistön tyyppi	Hinta € (alv 24 %)	Hinta € (alv 24 %)	Hinta € (alv 24 %)
Rivi- tai kerrostalo (>5 huoneistoa)	22,25 (Biojäte lajitellaan)	19,84	26,83 - 29,40
Omakotitalo tai pientalo (1-4 huoneistoa)	22,25 (Biojäte lajitellaan) 43,75 (Biojätettä ei lajitella)	37,20	26,83 - 29,40
Vapaa-ajan asunto	13,50	18,60	13,43 - 14,72

Jäteastioiden tyhjennysmaksut	Savo-Pielisen alue	Jyväskylän alue	Joensuun alue
Sekajäte energiahyötykäyttöön	Tyhjennys hinta € (alv 24 %)	Tyhjennys hinta € (alv 24 %)	Tyhjennys hinta € (alv 24 %)
astia 140 l	4,70 - 6,21	5,11 - 6,03	6,01
astia 240 l	5,87 - 7,38	6,11 - 7,15	7,38
astia 360 l	7,27 - 8,78	7,32 - 8,05	9,03
astia 660 l	10,25 - 11,77	8,99 - 10,27	13,17
Hyötyjätteet	Tyhjennys hinta € (alv 24 %)	Tyhjennys hinta € (alv 24 %)	Tyhjennys hinta € (alv 24 %)
Biojäte (140 l)	4,94 - 5,70	4,98 - 5,98	6,65
Biojäte (240 l)	4,94 - 5,70	5,96 - 7,13	8,94
Kartonkipakkaukset (660 l)	4,94 - 5,70	3,82 - 8,63	(Ei kunnan järj. jätteenkuljetusta)
Muovipakkaukset (240 l)	4,94 - 5,70	5,01 - 5,84	(Ei kunnan järj. jätteenkuljetusta)
Muovipakkaukset (660 l)	4,94 - 5,70	7,41 - 8,43	(Ei kunnan järj. jätteenkuljetusta)
Lasipakkaukset (360 l)	4,94 - 5,70	3,82 - 8,63	(Ei kunnan järj. jätteenkuljetusta)
Metalli (360 l)	4,94 - 5,70	3,82 - 8,63	(Ei kunnan järj. jätteenkuljetusta)

Aluekeräyspisteen käyttömaksut	Savo-Pielisen alue	Jyväskylän alue	Joensuun alue
Asunnon tyyppi	Hinta € (alv 24 %)	Hinta € (alv 24 %) ³	Hinta € (alv 24 %) ²
Ympäri vuoden käytettävä vakituinen asunto	144,00	(Palvelua ei järjestetty)	88,04 - 176,08 (Maksuperusteena asukasmäärä)
Ympäri vuoden käytettävä vapaa-ajan asunto	85,00	(Palvelua ei järjestetty)	62,00
Kesäajan (1.5.-30.9.) käytettävä vapaa-ajan asunto	45,00	32,53 (Vain saarimökeille)	62,00

* Taksaluonnosten mukaiset hinnat on koottu jätelautakuntien pöytäkirjatiedoista 19.11.2021